

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Szerző:

Cím:

Forrás:

Budapest

1951. IV. 20

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Idő:

Személy:

Helyszám:

624.2

1951

NV, Közp. városi háza — 1896/50

Emlékezés a Kossuth-híd építésére

1945. januárjában Budapest úgy feküdt rombadölvé, mint egy nagy halott. A felszabadulás után, talán a legszörnyűbb látvány hídjaink pusztulása volt. Felnőtt embereket láttam zokogni a Dunaparton, a felrobbantott Lánchíd roncsai előtt.

— Harminc év múlva sem lesznek hídjaink, — mondták, — miközben órákig álltak sorba, míg egy-egy rozott csónak átszállította őket a tulsó partra. Nem kellett hozzá harminc év, még három se és megtörtént a csoda: 1946. január 18-án Gerő miniszter átadja a forgalomnak a Duna első új hídját, a Kossuth-hidat. Nincs még egy híd Európa átépítésének történetében, amelynek ilyen drámai, filmre kívánczó építési története lenne. És ma, amikor öt nagy hidunkon járunk át vídóman Pestről Budára és vissza, — úgy érezzük, jó és illendő dolog visszaemlékezni azokra, akik megépítették nekünk a Kossuth-hidat. Nemrégiben egy öreg folyóírat hasábjain felfedeztem azt az építési naplót, amely elmondja hogyan indult és hogyan fejeződött be a Kossuth-híd építése.

„Így kezdődik: 1945. MÁJUS 16. Átadtuk a munkát az alapépítményt készítő munkaközösségnek. A Dunaparti romokban, a feladat szinte lehetetlennek látszik. Annyi deszkánk sincs, hogy barakot építsünk. A régi, hídépítő szakmunkásárda szétszóródva. Mindent előről kell kezdeni.“

Május 28.

„Hamar híre ment, hogy megindul a hídépítés. Egyedül jönnek a régi, tapasztalt emberek, szakmunkások, előmunkások. Úgy mászkálnak a nyektörő pallókon a Duna fölött, mintha ott születtek volna.“

Június 7.

„Végre már látszik valami. Egyelőre még nem feljebb építünk, hanem lefelé. Elkezdjük a pesti parti pillér alapásait.“

Június 11.

„Már szereljük a cölöpverőt: készülnek a cölöpök a csepeli Weiss-Manfréd-gyárban. Ma fontos napunk van. Sikertől összekaparni annyi edényt, tűzhelyet és ételmezt, hogy megindult az üzemi konyha.“

Július 3.

„Bepertük az első cölöpöt a Dunába. Ünnepi ebéd: bablevés. De jó és elég. Munkáltszámunk úgy nő, ahogy az élelemdagunk. Nagy szó az ma, hogy enni is adunk.“

„Megjött az 1200 méteres favétele első részlete. Be tudjuk fejezni a munkálakásokat, eddig pihenni sem tudtak rendesen. A munka ragyogóan halad.“

Július 25.

„Nagyban folyik a Dunán a cölöpverés; a pesti parthoz közeledő pilléren már elkezdtük az első vasbetonköpeny súlyosítását is.“

Augusztus 15.

„Sok a baj és a gond. Nem akar jönni a fa; ácsaink alig vannak. A Vörös Hadsereg kiküldte a maga őszeszkötő tisztjét, hogy segítségünkre legyen a vasúti szállításkor, fuvarozásoknál. Ma rádión kérjük az ácsokat, jöjjenek és segítsenek.“

Augusztus 20.

„Ma elkezdtük a vízalatti betonozást. Éjjel-nappali munkával betonozunk. Vasbányát a Duna fenekén rendezünk be. Szerencsétlen felrobbantott hídjaink roncsait szedik ki a vízből. Részben ezekből építi a győri vagongyár a nagy vasszerkezeteket.“

Augusztustól november közepéig szakadatlanul folyik tovább a küzdelem a hídért. Vidékről nehezen jön a fa, vasból építik meg tehát a fanyilások helyét, nincs szerszámuk, az üzemi konyhán sokszor két napra való élelem sincsen, de valahogy az utolsó percben mégis mindig akad új ennivaló. Október közepén megdagad a Duna, lemossa a munkásokat a mederpillérek állványairól. November 9-ére esik az első emberáldozat. Egy kubikos a hajnali sötétségben belecsúszik a Dunába.

November 30.

„Már a harmadik vastartót emeli helyére a darú és a pesti oldalon a negyedik fatartót. Már a Duna közepéig lehet a hídön közlekedni.“

December 11.

„Az ütem lélegzetelállító. Kezd csipni a hideg. — Jéő, hogy a beton megfagy. Éjjel-nappal folyik a

munka mindenütt. Sietünk, versenyt futunk a téllel és a jéggel.“

December 24. Karácsonyeste.

„Ma éjjel pihenünk. Sohase volt szebb karácsonyesténk.“

1946 január 1.

„Dolgoztunk karácsonykor, Szilveszterkor és újévkor is éjjel-nappal. Hegesztünk a csikorgó hidegben: munkásaim sokat szenvednek. A szaktanács gyűlést indított számunkra. Az ország minden hegesztőjét a hídra küldik dolgozni.“

Január 9.

„Megindult a komoly jégzajlás. Másodperc pihenő nélkül dolgozunk. Veszély fenyegeti az állványokat és a hidat.“

Január 10.

„Erősödik a jégzajlás. Magyar és szovjet robbantó különítmények védik az állványt a jégtorlástól. Ha az állványt előbb viszi el a jég, mint elkészül a hegesztés, mindennek vége.“

Január 11.

„Cölöpözött két hidunkat elvitte a jég. Buda és Pest között megszűnt az összeköttetés. A főváros és az ország szeme rajtunk.“

Ezek voltak azok a napok, amikor a város lakossága is beállt a munkába. Vékony kabátban éhesen, rész-

ketve hordták a homokot az aszfaltozóknak. A közeli hivatalok dolgozói is kijöttek a hídra. Munkások irányították a „civiléket“. A rádió óránként jelentéseket adott a híd és a jégzajlás küzdelméről. Ha nincs híd, megáll a vérkeringés a két városrész között.

Január 12.

„Hajnatra elvitte a budai 55 méteres nyílás alól az állványt a jég. Szovjet jégtörő hozza ki a zajló Dunából az állványt hordó uszályokról az utászokat. De a híd már megáll a saját lábán. Meg vagyunk mentve...“

Január 17.

„Utolsó roham. Aszfaltozás, korlátozás, gyalogjárókkészítés. Padlóznak a gyalogjárókat. Az órák összefolynak, nincsen pihenő, mert nincs híd Buda és Pest között. Fázunk. Dolgozunk.“

Január 18.

„Gerő miniszter a magyar kormány tagjainak jelenlétében átadta a hidat a forgalomnak...“

Azóta már öt hidon lehet Budáról Pestre járni. S ahogy épülnek a hidak, úgy épül a szocializmus is hazánkban! Keserves küzdelem után egyre könnyebb a munka, egyre szebb az élet.

M. K.